

MEIDÄN MIELIPIIDE

Arvolähtöinen, datan ohjaama
osallistumis- ja päätöksentekoprosessi
Multisillan ja Peltolammin alueilla

TEKIJÄT

Avanto insight oy

TAMPEREEN KAUPUNKI
SELVITYKSET JA KEHITTÄMISRAPORTIT 1/2019

Kuva: Kyuu Eturautti

Julkaisija
Tampereen kaupunki
www.tampere.fi/aikuissosiaalityo

Kirjoittaja
Raimo Muurinen, Avanto insight oy

Liitteen 2 alkuperäisteksti:
Kyuu Eturautti, Marja Hekkala ja Mikael Suomalainen

Kuvat
Kyuu Eturautti (s. 1/2, 2/2, 3/1, 3/2, 4/1)
Raimo Muurinen (s. 1/1, 2/1, 5/1, 8)
Sumomassive (s. 3-4/2)

Kannen kuva: Laura Vanzo, Visit Tampere

Taitto
Jasper Viinamäki ja Veli-Matti Lahdenniemi

Tämä raportti on julkaistu Creative Commons BY SA -käyttöoikeuslisenssillä.

<https://www.tampere.fi/tampereen-kaupunki/tietoa-tampereesta/tutkimukset-ja-julkaisut/julkaisut.html>

Tampereen kaupungin julkaisuja
Selvitykset ja kehittämisraportit

ISBN 978-951-609-951-7 (verkojulkaisu)
ISSN 2342-2866 (verkojulkaisu)

Tampere 2019

TAMPEREEN KAUPUNKI

Tampere on yksi Osallistavan sosiaaliturvan kokeilukunnista vuosina 2018–2019. Kokeilusta vastaa Terveysten- ja hyvinvoinnin laitos (THL) ja sitä rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö (STM). Kokeilun tavoitteena on löytää pitkään työttömänä olleille aikuisille polkuja osallisuuteen ja työllistymiseen, sekä nostaa heitä pois toimeentulotuelta.

me.

Me-talo Tampere toimii Tampereella Peltolammin ja Multisillan alueella. Me-talo tarjoaa kaikille alueen asukkaille paikan osallistua, innostua, kokeilla uutta, harrastaa, työllistyä sekä olla iloksi ja hyödyksi. Toiminnan mahdollistajana toimii Me-säätiö ja toteutuksesta vastaa Tampereen kaupunki yhdessä eri toimijoiden ja asukkaiden kanssa. Tavoitteena on kehittää Peltolammin koulun ja alueen muiden palvelujen yhteinen matalan kynnyksen toimintamalli, jolla edistetään lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia.

AVANTO insight

Avanto insight oy on demokratian avaamisen asiantuntijayritys. Avanto tekee tutkimusta, kehitystä, luovaa suunnittelua ja projektinhallintaa. Projektit ovat käsittäneet asiakkaiden auttamista muun muassa avoimen datan, datavisualisointien, osallistuvan budjetoinnin ja päätöksenteon joukkoistamisen kanssa. Vuodesta 2017 lähtien yritys on kehittänyt arvo-pohjaista, datan ohjaamaa päätöksentekomenetelmää.

Tiivistelmä

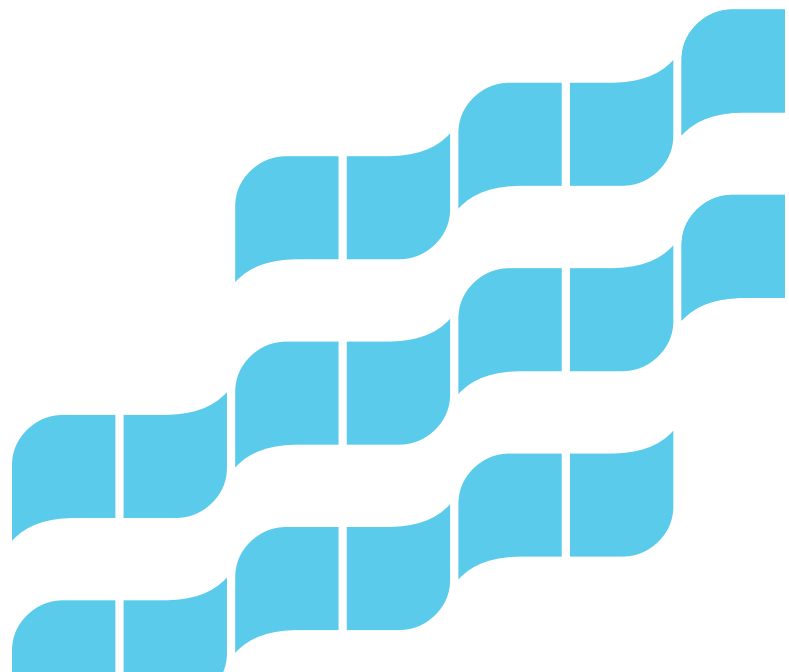
Multisillan ja Peltolammin asukkaat pukivat mielipiteensä dataksi Tampereen kaupungin Osallistavan sosiaaliturvan kokeilun järjestämässä osallistumisprosessissa. Multisillan nuorisokeskuksella järjestettiin yhteisöllisen aluetyön Kickoff-päivä 2.11.2018.

Tarjolla oli monipuolista vapaa-ajan ohjelmaa kaikenikäisille. Samalla asukkaat saivat kirjoittaa seinälle itselleen tärkeitä alueeseen ja kiinteistöön liittyviä kysymyksiä, joihin muut asukkaat saivat halutessaan vastata. Osallistujia oli noin sata, ja he esittivät 34 kysymystä ja antoivat hieman yli tuhat vastausta. Eniten puhuttivat alueen palvelut ja Multisillankatu 2:n kiinteistön kunto ja käyttö.

Noin 15-henkinen osallistujajoukko tulkitsi aineistosta asukkaiden mielipiteiden suuret linjat, erimielisyydet ja nopeasti ratkaistavissa olevat tarpeet. Prosessi jatkuu vuonna 2019 aineistosta tulkittujen pienten parannusehdotusten toimeenpanemisella ja alueen toiminnan yhteisöllisellä kehittämisellä. Varsinaisia muodollisia päätöksiä vaativien isompien asioiden osalta asianosaiset päätöksentekijät ovat sitoutuneet kirjoittamaan auki asukkaiden mielipiteen tulevien päätösten perusteluiden yhteyteen.

Sisällys

1	Tältä se näytti!	1
2	Uusi osallistumis- ja päätöksentekomenetelmä	6
	2.1 Prosessin suunnittelu	7
	2.2 Meidän mielipide – kysymykset ja vastaukset	11
	2.3 Aineiston tulkinta	15
	2.4 Palautteen analyysi	18
3	Skaalaaminen edellyttää verkon ja reaali maailman sujuvaa yhteenliittämistä	20
	3.1 Suositukset	22
Liite 1	Kysymys- ja vastausaineisto	
Liite 2	Ryhmien muistiinpanot tulkinnasta	

1 Tältä se näytti!

2 Uusi osallistumis- ja päätöksentekomenetelmä

Arvopohjainen, datan ohjaama osallistumis- ja päätöksentekomenetelmä kytkee ihmisten arvot – tai mielipiteet – päätöksentekoon. Osallistujat keksivät itse kysymykset puhtaalta pöydältä. Aiherajaus voidaan päättää ennakkoon. Kysymykset asetetaan niin, että niihin voi vastata vain “kyllä” tai “ei”, jolloin kaikista vastauksista tulee yhteismitallisia. Vastaaminen on vapaaehtoista - osallistujat voivat vastata vain sellaisiin kysymyksiin, joita pitävät olennaisina.

Kun kysymys- ja vastausaika päättyy, siirrytään tulkintaan. Ensin osallistujat tunnistavat aineistosta asioita ja laajempia aiheita. Tämän jälkeen halukkaat tulkitsevat aiheittain, mistä aineisto kertoo.

Tulkintojen pohjalta voidaan muotoilla päätösehdotuksia. Arvot kytetään päätöksentekoon kirjoittamalla jo päätösesitysten perusteluihin auki, mihin kysymyksiin ja vastauksiin ne perustuvat. Samoin aineisto kirjoitetaan auki päätösasiakirjoihin eli pöytäkirjaan päätösten dokumentaation yhteyteen.

2.1 Prosessin suunnittelu

Arvopohjaisen, datan ohjaaman päätöksentekomenetelmän hyödyntämistä Osallistavan sosiaaliturvan kokeilussa alettiin suunnitella toukokuussa 2018. Inspiraation antoi Avanto insightin Työhuone Kulmalle organisoima [menetelmän ensimmäinen toteutus](#). Kokeilun kohdealueen asukkaat eivät olleet mukana vielä suunnitteluvaiheessa, sillä asiantuntijat vastasivat prosessin muotoilemisesta niin, että asukkaat pääsivät tuottamaan varsinaisen sisällön mahdollisimman tasapuolisista lähtökohdista.

Osallistavan sosiaaliturvan kokeilun lisäksi Tampereen Me-talo -projekti oli prosessissa mukana toisena keskeisenä asianomistajana. Kokeilun, Me-talon ja arvolähtöisen, datan ohjaaman päätöksentekomenetelmän yhteisiksi nimittäjiksi tunnistettiin syrjäytymisen ehkäisy, osallisuus ja matalan kynnyksen osallistuminen. Kokeilu ja Tampereen Me-talo ovat valinneet toimintansa yhteiseksi kohdealueeksi Multisillan ja Peltolammin alueet. Menetelmän käytännön toteutukseen tarvitaan osallistujille yhteinen tila, ja Multisillankatu 2:n kiinteistössä toimivan nuorisokeskuksen tilat soveltuivat tarpeeseen.

Tapahtuman mainosflyer.

Kokeilu ja Me-talo olivat kevästä alkaen neuvotelleet ED Design oy:n kanssa Multisillan nuorisokeskuksella järjestettävästä tapahtumatuotannosta, johon arvopohjainen osallistuminen päätettiin yhdistää. Tapahtuma sai nimekseen Multsun Kickoff-päivä.

Osana suunnitteluprosessia päätettiin toteuttaa järjestäjätimille yksi arvopohjaisen osallistumismenetelmän harjoituskerta (4.10.2018). Sisäisen harjoituksen turvin kokeilun ja yhteistyötahojen edustajat pääsivät omakohtaisesti kokemaan menetelmään osallistumisen ja saivat valmiuksia osallistumisen ohjaamiseen Kickoff-päivässä. Menetelmän harjoituksen aiherajaukseksi sovittiin osallistujia yhdistävät tekijät eli Multisillan ja Peltolammin alueiden kehitystyö ja Kickoff-päivä itsessään. Harjoitukseen osallistui kymmenen henkilöä, jotka esittivät 22 kysymystä ja antoivat yhteensä 99 vastausta.

Järjestäjäporukka harjoittelemassa arvolähtöistä päätöksentekomenetelmää.

Palaute harjoituksesta

Heti harjoitusprosessin jälkeen käytiin palautekeskustelu, jossa tuotiin esiin muun muassa seuraavia ajatuksia:

"Mutta miten me saadaan ohikulkija, joku baariinmenijä, esittämään kysymyksiä?"

"Simppele menetelmä, mutta voi soveltaa moneen paikkaan."

"Tykkäsin tästä."

"Onko tämä (menetelmä itsessään) jonkun lupien takana?"

"Tulee mieleen, seminaareissa on tällaisia sähköisiä palikoita joilla äänestetään tai nostetaan lappuja."

"Ei rönsyjä kun esitellään."

"Se, että saadaanko kysymyksiä, riippuu siitä miten asian esittää."

"Pienissä osissa voisi esitellä osallistujille; rohkaista henkilökohtaisesti."

"Jos olen fasilitoija, niin täytyy vielä jumpata, miten se prosessi kulkee."

"Tykkään kanssa, että pienelle porukalle ohjeistetaan kerralla."

"Voisi olla vaikka kolme [ohjaajaa], jotka osaa ohjeistaa ihmisiä osallistumaan; isolle porukalle kun kerralla briiffaa, niin kaikki 20 kävelevät pois."

"Aihe pitää olla mietittynä tarkkaan."

"Mulle olisi helpompi hahmottaa asioita, jos ne olisi teemoiteltu jotenkin. Tykkään lokeroista."

"Selkeyttää, että on lokerot."

"Mietin menetelmän sujuvuutta, nopeutta, se on jatkotyöskentelyn kannalta relevanttia. Jos tulee vaikka 200 lappua, niin mistä päätetään? Pitäisikö isot asiat päättää ensin?"

"Ei ole välttämättä tarve, että heti on suunnitelma miten tehdään ja toteutetaan prosessista nousevat ideat; mutta on tärkeää, että jotain tehdään – helposti toteutettavat – ja sanotaan muista arvio milloin toteutetaan."

"Koko projektin läpinäkyvyys on tärkeää."

Harjoituskerran palautteessa korostuivat ohjeistamisen selkeys, sisällön ryhmittely ja ohjeistaminen yksittäisille ihmisille tai pienille ryhmille kerrallaan sen sijaan, että ohjeistettaisiin kaikkia yhteisesti. Palaute yksilöllisestä ohjeistamisesta vaikutti menetelmän toteutukseen, sillä ainakin allekirjoittaneella eli prosessin suunnittelijalla oli tuossa vaiheessa vielä mielessä yksi tai useampi yhteinen ohjeistuskerta. Ohjeistaminen toteutui lopulta pääosin yksilöllisesti tai pienryhmissä, kuten perheittäin tai pareittain, sen mukaan kenen kanssa osallistujat tapahtumaan tulivat. Osallistujille myös haluttiin kertoa selkeästi, mistä on kyse ja miksi mielipiteitä kerätään. Siksi viimeisessä suunnittelukokouksessa ja ennen tapahtuman alkua käytiin prosessin ohjaajien kanssa yhteisesti läpi, millä sanoilla näistä asioista osallistujille puhutaan.

Palaute selkeydestä huomioitiin kahdella tavalla. Ensinnäkin tehtävänanto kirjoitettiin yhdeksi virkkeeksi kaksi ja puoli metriä leveään, melkein metrin korkuiseen bannerolliin menetelmän nimen alapuolelle. Tämä bannerolli sijoitettiin ylös keskelle seinää, ja se toimi huomionvangitsijana erottuvuutensa ansiosta. Ohje kysymysten kirjoittamiseen esitettiin A2-kokoisessa ständissä käytännön esimerkkiä käyttäen.

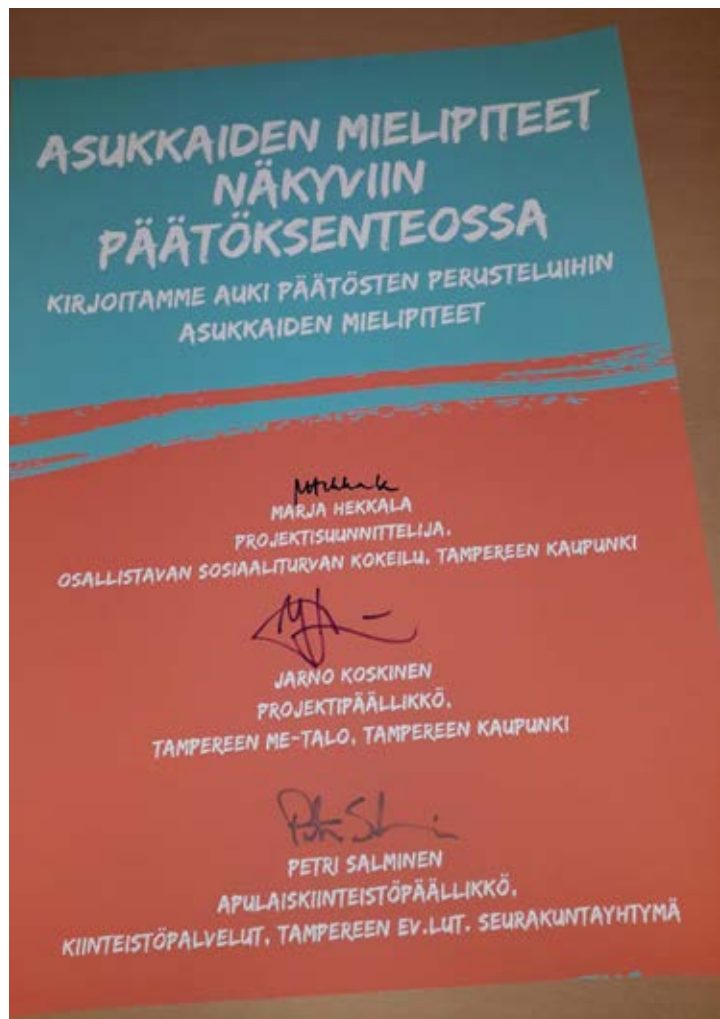
Palaute kysymysten ryhmittelystä lokeroihin ei sillä kertaa vaikuttanut menetelmän toteutukseen, sillä ryhmittely kuului suunnitelman mukaisesti menetelmän tulkintavaiheeseen, jota harjoituskerralla ei varsinaisesti toteutettu.

Edellä esiteltyjen palautteiden lisäksi monet harjoitukseen osallistuneet kertoivat, että he olivat pitäneet menetelmästä ja odottivat näkevänsä sen tositilanteessa. Yleinen positiivinen palaute ja myönteisen odottava jännitys vahvistivat luottamusta menetelmän sujuvuuteen varsinaisella toteutuskerralla.

Arvolupaus

Multisillan osallistumisprosessi poikkesi Avanto insightin toteuttamista kahdesta arvopohjaisen päätöksentekomenetelmän prosessista siinä, että Multisillassa osallistujat eivät olleet samalla myös päätöksentekijöitä. Tämä ero loi tarpeen ratkoa, miten päätöksentekijät kytketään arvoaineistoon. Yhtäältä päätöksentekijöiden tuli ehdollistua jollakin tavalla aineistolle, mutta toisaalta osallistujien ei voinut antaa ymmärtää, että heidän mielipiteensä automaattisesti vaikuttaisivat päätöksentekijöihin. Samasta syystä nyt alettiin käyttää nimitystä osallistumis- ja päätöksentekomenetelmä pelkän päätöksentekomenetelmän sijaan.

Menetelmään itseensä kuuluu olennaisimpana osana päätösten ja arvojen välisen suhteen aukikirjoittaminen päätösten yhteyteen, joten tämä piti asettaa päätöksentekijöiden nimenomaiseksi vastuuksi. Toteutustapaan antoi ratkaisevan idean erään rakennusliikkeen lehtimainos, jossa yrityksen toimitusjohtaja lupasi kasvoiltaan, nimellään ja allekirjoituksellaan heidän rakennustensa kestävän 100 vuotta. Idea sovellettiin Kickoff-päivässä esillä olleeseen A2-ständiin tehdyssä julisteessa, johon kokeilun, Me-talo-projektin ja tilan omistavan Tampereen evankelis-luterilaisen seurakuntayhtymän edustajat allekirjoittivat lupauksensa.

Arvolupaus.

2.2 Meidän mielipide – kysymykset ja vastaukset

Kickoff-päivä

Osallistumisprosessin toteutusvaiheen voidaan sanoa edenneen huolellisen valmistelun ansiosta omalla painollaan. Ohjeet, banderolli, kirjoitustarvikkeet ja noin kuuden sisäänheittäjä-ohjaajan ryhmä olivat kaikki valmiina tapahtuman alkuhetkellä. Niin kutsuttu tyhjän seinän kynnyks ratkesi ongelmitta, kun aivan tapahtuman alkuhetkellä menetelmän päävastuullinen esitteli osallistumismahdollisuuden yhdelle osallistujalle, joka innostui heti kirjoittamaan ensimmäisen kysymyksen.

Menetelmä ja ohjeistus osoittautuivat riittävän helposti ymmärrettäviksi alusta lähtien. Uudet osallistujat alkoivat kirjoittaa kysymyksiä tasaiseen tahtiin, ja kysymyksiin alkoi myös kertyä vastauksia. Sisäänheitto ja ohjeistus toimivat hyvin niin, että ovensuussa tai ulkona ihmiset toivotettiin tervetulleeksi tapahtumaan ja heille kerrottiin mielipiteiden keräämisestä. Vieraiden kiinnostuksesta riippuen ohjaajat saattoivat kävellä heidän kanssaan seinälle asti sekä opastaa ja kannustaa osallistumaan tai vain neuvoa oikeaan suuntaan omatoimista perehtymistä varten. Prosessi pyöri sujuvasti: riittävän ohjaajien määrän ansiosta uusille vieraille riitti aina henkilökohtaista aikaa, ja kun ohjeistus seinän luona päättyi, ohjaaja palasi ovelle, josta saman tien tai pian sai vastaanottaa seuraavat vieraat.

Järjestäjien arvioiden mukaan päivän aikana kävijöitä oli ainakin 200, ja heistä arviolta puolet osallistui mielipiteiden kirjoittamiseen ja/tai niihin vastaamiseen. Kysymykset ja vastausaineiston jakauma kuvataan tämän luvun lopussa ja esitellään tarkemmin liitteessä 1.

Kickoff-päivän aikana tehtiin kaksi jatkotyöskentelyä valmistelevaa toimenpidettä. Järjestäjätiimi päätti kutsua osallistujia mukaan vastausaineiston purkutilaisuuteen, joka pidettiin kolmen viikon päästä (27.11.2018). Tämä toteutettiin kutsumalla osallistujia henkilökohtaisesti ja tekemällä purkutilaisuudelle oma mainosjuliste. Lisäksi päätettiin kerätä kiinnostuneiden yhteystietoja tiedotusta varten.

Osallistuminen jatkuu

Kickoff-päivän jälkeen osallistumismahdollisuus jatkui suunnitelman mukaisesti kahden viikon ajan. Kysymykset ja vastaukset jätettiin seinille paikoilleen ja kirjoitustarvikkeet saataville. Pidennetyllä osallistumismahdollisuudella pyrittiin tarjoamaan tilaisuus niille alueen asukkaille, jotka eivät olleet päässeet Kickoff-päivään. Kahden viikon osallistumisen ajateltiin tavoittavan erityisesti tilan vakiintunutta käyttäjäkuntaa. Tänä aikana osallistujat vastasivat kysymyksiin noin 130 kertaa. Uusia kysymyksiä olisi voinut myös esittää, mutta niin ei tapahtunut.

Palaute ydinryhmän tapaamisessa

Menetelmän toteutus ja Kickoff-päivän aikana lasketut vastaukset esiteltiin Peltolammin koululla 13.11.2018 järjestetyssä niin kutsutun ydinryhmän tapaamisessa. Ydinryhmä on Me-talo -projektin ylläpitämä Multisillan ja Peltolammin alueiden avoin kehittämisfoorumi. Osallistujat olivat osin muita, osin samoja kuin Kickoff-päivän järjestäjätiimissä. Tilaisuudessa käytiin keskustelukierros, jossa esitettiin muun muassa seuraavia kommentteja:

"Se, että kysymyksiin vastaamista ei kontrolloida mitenkään, herättää kysymyksen siitä riskistä, että joku laittaa useamman vastauksen."

"Kuinka edustava otos on?"

"Näin, että ihmiset lukivat kysymykset tarkkaan, miettivät ja jopa keskustelivat kaverin kanssa ennen kuin vastasivat. Jopa pikkutyöt toimivat näin."

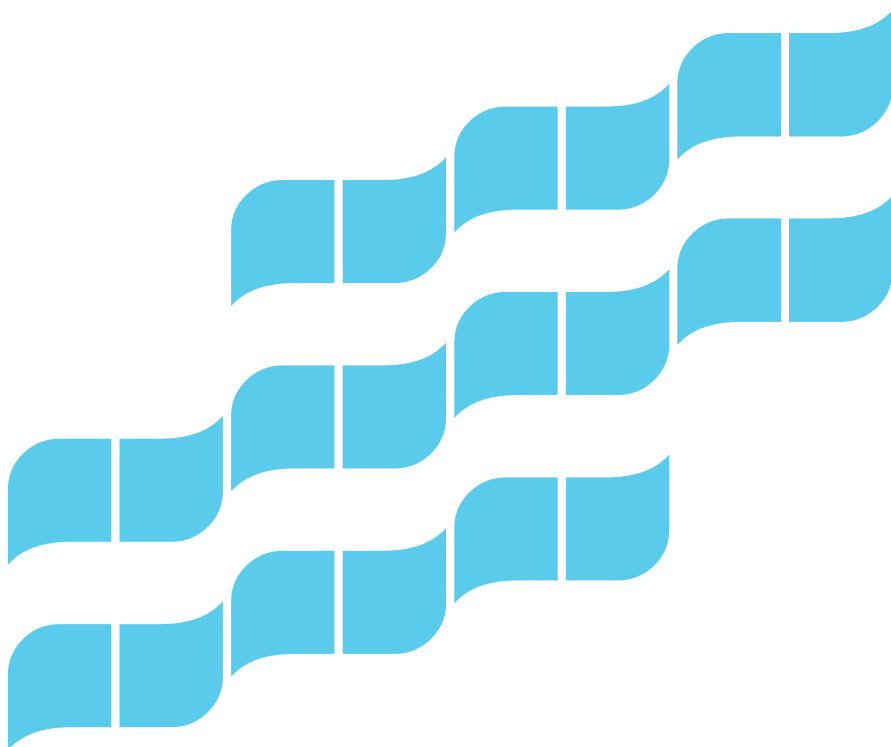
"En nähnyt, että ketään olisi vastannut useasti yhteen kysymykseen."

"Kysymysten asettaminen on subjektiivista, ja niin ovat myös tulkinnat. Tulkinnoissa pitää olla varovaisia."

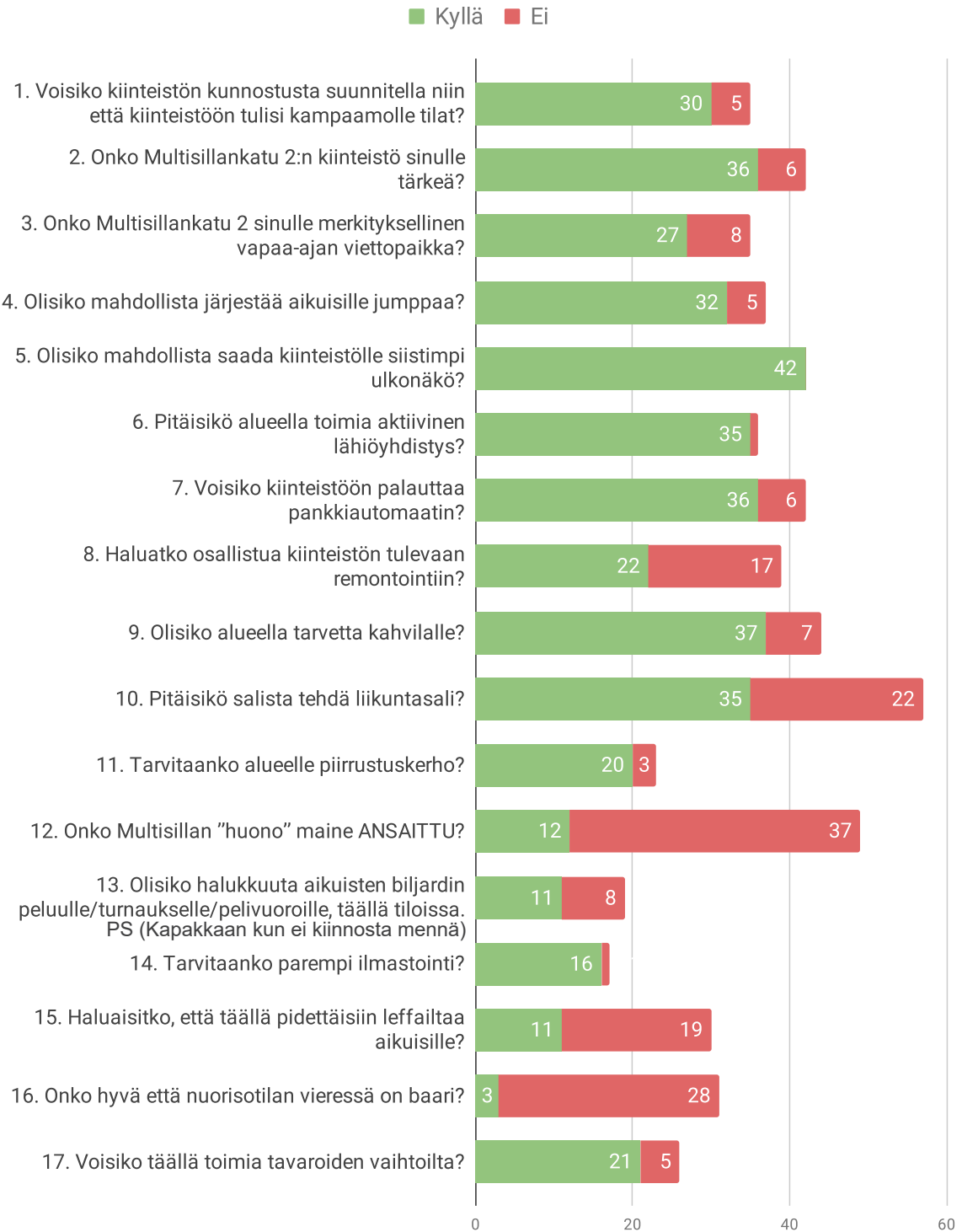
"Esimerkiksi kysymyksen 'Salista pitää tehdä liikuntatila' voi tulkita niin, että tila pitää muuttaa kokonaan ja vain liikuntatilaksi TAI sen voi tulkita niin, että tila pitää muuttaa sellaiseksi, että se mahdollistaa myös liikunnan."

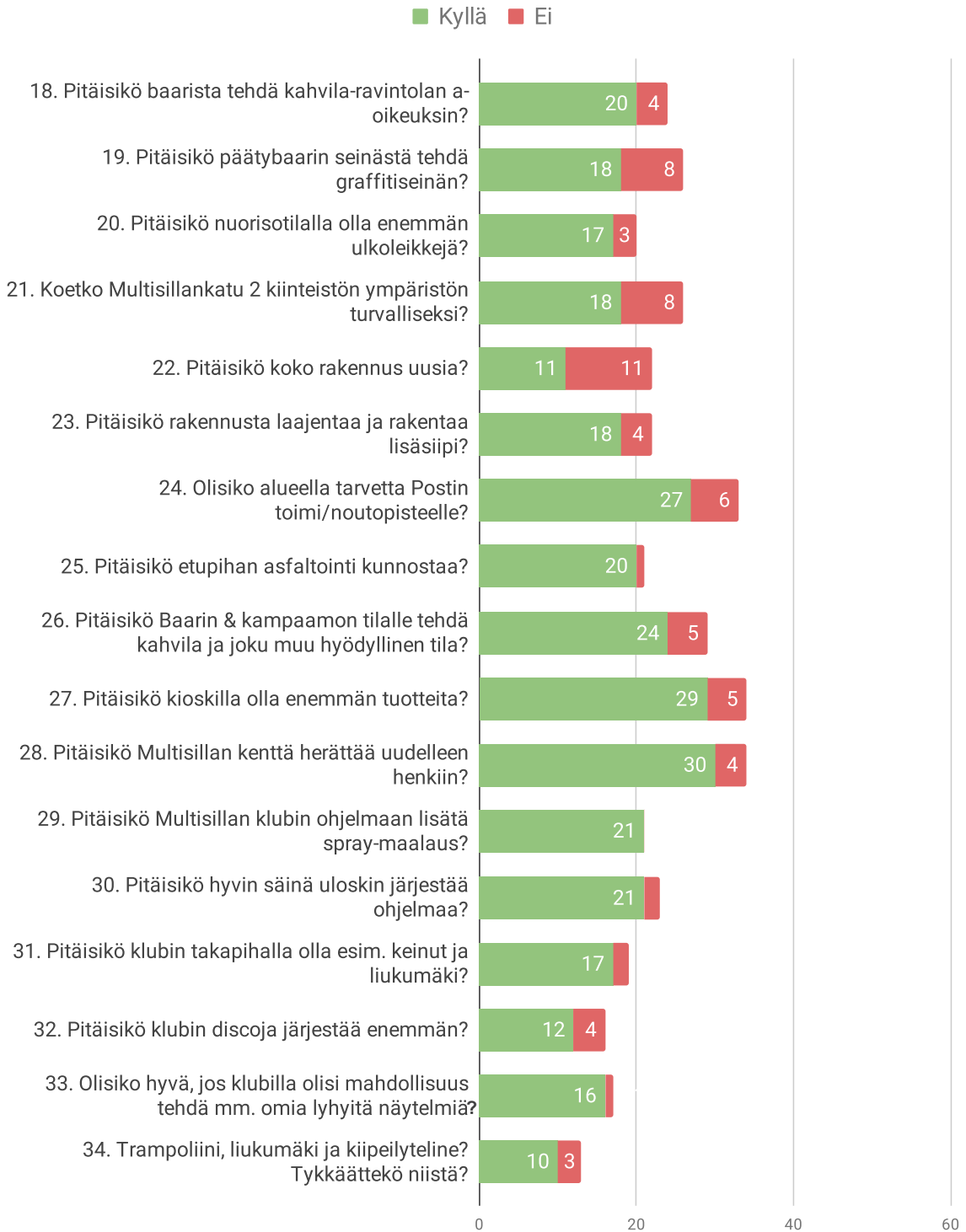
"Onko niin, että se mihin on eniten vastattu, on myös tärkeämpää?"

Nämä palautteet on huomioitu raportin analyysiluvussa 2.4 ja niitä hyödynnetään menetelmän tulevissa toteutuksissa.

Meidän mielipide -kysymykset ja vastausten jakauma

2.3 Aineiston tulkinta

Kysymys- ja vastausaineiston tulkintaa varten järjestettiin oma tilaisuutensa Multisillan nuorisokeskuksella 27.11.2018. Tilaisuus oli avoin kaikille kiinnostuneille. Kickoff-päivän osallistujia oli varta vasten toivotettu tervetulleeksi osallistumaan. Paikalle saapui hieman alle 20 henkilöä, joista useimmat olivat tapahtuman järjestäjiä ja eri yhteistyökumppaneiden edustajia.

Aineiston purkuprosessi alkoi vastausten laskennalla. Prosessista vastaava eli tämän raportin kirjoittaja toimi kirjurina, ja viisi vapaaehtoista osallistujaa laski samanaikaisesti eri kysymysten vastauksia, kunnes kaikki kysymykset ja vastaukset oli laskettu. Samaan aikaan muita osallistujia kehoitettiin tutustumaan kysymyksiin ja kertyneisiin vastauksiin.

Toisessa vaiheessa tehtävänä oli tunnistaa kysymysten käsittelemät aiheet. Tunnistaminen tehtiin siten, että kuka tahansa sai kirjoittaa A4-paperiarkille lyhytsanaisesti jonkin seinällä olevan kysymyksen käsittelemän asian. Esimerkiksi kysymyksestä 8. "Haluatko osallistua kiinteistön tulevaan remontointiin?" voitiin kirjata asiaksi "kiinteistö".

Kolmannessa vaiheessa asiat ryhmiteltiin aiheisiin. Tämä tehtiin prosessin vetäjän ohjaamana niin, että osallistujat sijoittivat toisiaan lähellä olevat asiat yhteen. Tässä vaiheessa prosessia heräsi melko paljon keskustelua erilaisista tulkintavaihtoehdoista. Keskustelun ohjaamisen kautta asiat saatiin lopulta ryhmiteltyä seuraaviin seitsemään aiheeseen:

- taide ja kulttuuri
- ulkotilat ja -toiminta
- kiinteistö ja remontti
- peruspalvelut
- sisätoiminta
- kaupalliset palvelut
- asukasviihtyvyyys ja -kokemus.

Neljännessä vaiheessa osallistujat jakaantuivat ryhmiin itseään kiinnostavien aiheiden mukaisesti. Tilaisuudessa oli hieman reilu kymmenen osallistujaa, jotka jaettiin kahteen ryhmään. Jos osallistujia olisi ollut enemmän, myös ryhmiä olisi voitu tehdä useampia. Aiheet jaettiin ryhmille siten, että kuka tahansa halukas osallistuja sai oma-aloitteisesti valita itseään kiinnostavan aiheen tai aiheita, ja muita samoista aiheista kiinnostuneita kehoitettiin liittymään samaan ryhmään. Ensimmäinen ryhmä valitsi aiheikseen taiteen ja kulttuurin, peruspalvelut, sisätoiminnan ja kaupalliset palvelut. Toinen ryhmä valitsi kiinteistöön, remonttiin ja ulkotiloihin liittyvät asiat.

Ryhmät saivat ohjeeksi tulkita alueen asukkaiden mielipiteen vastausaineiston perusteella. Toinen ryhmä sijoittui alkuperäisaineiston edustalle, joten heillä oli suora näköyhteys kysymys- ja vastausseinälle. Ykkösryhmä sijoittui sohvaryhmälle salin toiseen pätyyn, ja heillä oli näköyhteys suurikokoiseen tv-ruutuun, jossa oli näkyvillä vastausaineiston palkkikuvaajat vastausmäärineen. Valitettavasti kuvasta ei saatu kuitenkaan kovin tarkkaa, ja vastausmäärät ja kysymykset eivät näkyneet kaikille ryhmän jäsenille tarpeeksi selvästi. Tilannetta yritettiin avittaa siten, että yksi ryhmän jäsenistä sijoittui tv:n viereen ja toimi aineiston tulkkina. Lisäksi ryhmiä ohjeistettiin kirjaamaan eri mielipiteet ja näkökulmat ylös. Tarkoituksena ei ollut yksimielisyyden tai yhteisymmärryksen löytäminen, vaan tavoitteena oli tulkita aineistoa ja kirjata mahdollisimman kattavasti ylös omat havainnot ja tulkinnat alueen asukkaiden mielipiteestä.

Keskustelun kirjaamiselle annettiin kolme konkreettista tehtävää. Ryhmien tuli kirjata ylös asukkaiden mielipiteiden pohjalta syntyvä tulkintansa 1) kolmesta suuresta linjasta, 2) kolmesta eniten erimielisyyttä herättäneestä asiasta ja 3) kolmesta pienestä konkreettisesta ehdotuksesta.

Aikaa keskustelulle oli hieman vajaa tunti. Lopuksi ryhmät kerääntyivät yhteen esittelemaan tulkintansa. Tässä vaiheessa keskustelua olisi syntynyt helposti paljonkin, mutta aikataulun vuoksi sille ei voinut antaa sijaa.

Osallistujien tulkinta Meidän mielipiteestä

Tulkinnan ovat alunperin kirjoittaneet ryhmien keskuudestaan valitsemat kirjurit. Seuraavassa on puhtaaksikirjoitettu tiivistelmä kirjurien muistiinpanoista, jotka löytyvät alkuperäisessä laajudessaan liitteestä 2.

Suuret linjat

Ryhmä 1

1. Graffitiseinä ja muraali olivat usein pyydettyjä ja kysytyjä, ja ne saivat paljon kannatusta.
2. Liikuntamahdollisuuksia -ja palveluita pyydettiin useasti.
3. Alueelle toivottiin aktiivista lähiöyhdistystä.

Ryhmä 2

1. Kiinteistön ulkonäön toivottiin olevan houkuttelevampi.
2. Alueelle ja nuorisokeskuksen tilaan toivottiin monipuolisempaa toimintaa (kahvila, kampaamo, posti, pankkiautomaatti, ulkotilojen hyödyntäminen).
3. Alueen turvallisuutta toivottiin parannettavan.

Erimielisyydet

Ryhmä 1

1. Kysymys 8. "Haluatko osallistua kiinteistön tulevaan remonttiin?", oli saanut yhtä paljon kyllä- ja ei-ääniä.
2. Aikuisille tarkoitettua toiminnasta nousi monta kysymystä (kysymykset 13., 15. ja 17.), mutta ne olivat jakaneet selvästi mielipiteitä.

Ryhmä 2

1. Äänet jakautuivat selkeästi vain kysymyksessä siitä, voisiko vastaaja osallistua myös tulevaan remontointiin. Todettiin, että jos puolet vastaajista (noin 20 henkilöä) haluaa osallistua siihen, määrä on jo hyvä.

Kolme pientä ehdotusta

Ryhmä 1

1. Multsun Klubille toivottiin luovaa toimintaa ja erityisesti piirustuskerhoa.
2. Myös diskot saivat paljon kannatusta.
3. Lähiöyhdistys järjestää ensi tammikuusta alkaen yhteislauluiltoja.

Ryhmä 2

1. Klubilaisille toivottiin ulkotoimintaa.
2. Klubin kioskin tarjontaa tulisi monipuolistaa.
3. Nuorisokeskuksen tiloissa voisi järjestää kahvilapäivän.

Palaute purkutilaisuudesta

Purkutilaisuuden jälkeen seuraava tapaaminen järjestettiin Multisillan nuorisokeskuksella 17.12.2018, ja sen aiheena oli tulkinnan käytännön toimeenpano. Osallistujia oli yhteensä noin kymmenen. Kokeilun, alueen toimijoiden ja asukkaiden sekä muiden yhteistyökumppaneiden näkökulmasta tämä kokous nähtiin todennäköisesti uuden toiminnan alkupisteenä, mutta Avanto insightille kokous oli sopimuksen mukaisten tehtävien päätepiste. Tähän perustuu myös tämän raportin rajaus.

Tilaisuuden alussa käytiin palautekierros, jossa vastattiin kysymykseen: "Minkälainen fiilis oli purkutilaisuuden jälkeen?"

Viisi osallistujaa kertoi olleensa todella tyytyväisiä:

"Odotan innolla, mitä tästä seuraa."

"Luottavaisin mielin katson tulevaan."

Kahdessa puheenvuorossa osallistujat kertoivat, että eivät olleet aiemmin tiedneet, mitä Multisillankatu 2:n kiinteistössä tapahtuu, tai olivat olleet siinä uskossa, ettei siellä tapahdu juuri mitään. Nyt heille kuitenkin oli paljastunut, että todellisuus on aivan toinen.

Järjestäjätahojen kolmen edustajan puheenvuoroissa todettiin kaikissa, että tulkintatilaisuuden ohjausta olisi voinut selkeyttää esimerkiksi kirjallisten ohjeiden avulla. Lisäksi tulkinnan aineistosidonnaisuutta eli sitä, että osallistujat pohjaisivat puheenvuoronsa suuremmin aineistoon, olisi voinut tukea paremmin. Nyt osallistujien omat mielipiteet eivät välttämättä tehneet tilaa aineistolähtöisyydelle.

2.4 Palautteen analyysi

Kaiken prosessista annetun palautteen perusteella prosessi ja menetelmä toimivat pääpiirteissään sujuvasti ja odotusten mukaisesti. Osallistujilta tulleet palautteet olivat järjestään myönteisiä, ja myös järjestäjien havainnot ja kokemukset osallistumisesta olivat samansuuntaiset.

Kirjalliset ohjeet, sisäänheitto ja ohjeistus olivat hyvin organisoituja ja toimivia. Osin henkilökohtaista ohjausta ei tarvittu lainkaan, sillä menetelmä selitti itse itsensä ja jotkut vieraat osallistuivat ilman ulkopuolista opastusta. Menetelmää itsessään ei kritisoitu, vaan se päinvastoin herätti kiinnostusta ja luottamusta.

Tärkein palautteesta seurannut muutos oli sisäänheiton ja ohjeistuksen järjestäminen juoksevasti ja yksilöllisesti Kickoff-päivän aikana. Ohjeistuksen organisointi tällä tavalla toimi huomattavasti paremmin kuin se, että eri aikoina sisään tulevia osallistujia olisi yritetty ohjeistaa kootusti ryhminä esimerkiksi tasatunnein.

Prosessin onnistumisen kannalta yksi keskeisimmistä päätöksistä tehtiin jo suunnitteluvaiheessa, kun menetelmä päätettiin toteuttaa osana Kickoff-päivää. Siihen järjestettiin niin paljon ohjelmaa, että se varmasti houkuttelisi paikalle riittävän suuren osallistujamäärän. Ilman tätä päätöstä osallistujajoukko olisi jäänyt niin pieneksi, ettei aineistolla olisi ollut kunnollista painoarvoa eikä tulkintavoimaa. Toisaalta kyse oli menetelmän ensimmäisestä toteutuksesta avoimelle osallistujajoukolle yhden päivänä aikana, joten oli hyvä, ettei osallistujia ollut paljon tätä enempää. Tilan rajat olisivat alkaneet tulla vastaan. Nyt tapahtumassa oli arviolta 200 asukasta, joista menetelmään osallistui reilut 100, mikä on melko lähellä ideaalia ensimmäistä avointa toteutuskertaa ajatellen.

Purkutilaisuudessa vastausten laskennan sujuvuuteen oltiin pääasiassa tyytyväisiä. Yhden kirjurin ja useiden ääntenlaskijoiden (nyt viisi) ryhmä toimi tehokkaasti ja laski tuhat vastausta noin kymmenessä minuutissa. Erään mielipiteen mukaan laskentaan käytetty aika ei saisi vähentää purkuun ja keskusteluun käytettyä aikaa, ja laskenta voitaisiin vaihtoehtoisesti suorittaa etukäteen. Silloin kuitenkin menetettäisiin se osallisuuden, läpinäkyvyyden ja vahvistuvan luottamuksen kokemus, mikä osallistujille syntyy ääntenlaskennan seuraamisesta.

Tulkintatilaisuudessa asioiden tunnistaminen kaipa selkiyttämistä: tuleeko yhteen lappuun merkitä vain yhden kysymyksen numero vai voiko merkitä useamman kysymyksen, jota yksi tunnistettu asia koskee? Tämän suhteen kannattaa tehdä yhteinen linjanveto.

Siihen, miten sujuvasti asioita ryhmiteltiin aiheiksi, vaikutti tässä prosessissa ryhmädynamiikka. Muutama osallistuja pyrki tuomaan tulkintojaan painokkaasti esiin, ja valtaosa osallistujista osallistui passiivisesti hiljaa sivusta seuraten, ainakin enimmänsen osan aikaa. Tällaisessa tilanteessa fasilitaattorilta vaaditaan herkkää pelisilmää ja vuorovaikutustaitoja. Toisaalta tämänkin vaiheen voisi toteuttaa muuten kuin yhteisenä ryhmäkeskusteluna, esimerkiksi pisteytysäänestyksenä.

Erityisen olennainen oli järjestäjien oma huomio tulkintakeskustelun ohjeistamisen selkeydestä. Aineiston pitää olla hyvin selvästi kaikkien osallistujien luettavissa, ja tulkinnan tehtävänanto kannattaa antaa paitsi puhuen, myös selkein kirjallisin vaiheittaisin ohjein. Tulkitsijoita voi myös kannustaa tutustumaan aineistoon etukäteen tai irrottautumaan omasta persoonastaan ja asettumaan aineistolähtöisen tutkijan rooliin.

Analogisena menetelmän paras puoli on sen yksinkertaisuus ja toimintavarmuus. Kun käytetään tussia, teippiä, A3-paperiarkkeja ja tarralappuja, osallistujien ei tarvitse asennella uusia sovelluksia, rekisteröityä, kirjautua, muistella ja palautella salasanoja eikä mieltä, onko heidän laitteensa yhteensopivaa versiota. Tällä tavalla menetelmää voisi hyvin käyttää esimerkiksi vuosittain erikokoisten ryhmien ja yhdistysten päätöksenteossa.

3 Skaalaaminen edellyttää verkon ja reaali maailman sujuvaa yhteenliittämistä

Multisillan ja Peltolammin alueen arvolähtöinen, datan ohjaama osallistumis- ja päätöksentekoprosessi oli Avanto insight oy:n tilauksesta järjestämänä ensimmäinen laatuaan. Menetelmää hyödynnettiin ensimmäistä kertaa avoimelle osallistujajoukolle. Tämän vuoksi moni asia toteutui tekemällä opetteluun kautta. Esimerkkejä kesken prosessin tehdyistä ratkaisuksista ovat prosessin nimeäminen ”Meidän mieliteeksi” ja nimen painattaminen banderolliin sekä asianomistajaorganisaatioiden edustajien arvolupaus asukkaiden mielipiteen kirjoittamisesta auki päätöksenteon perusteluiden yhteyteen, sekä pelkän päätöksentekomenetelmän laimentuminen osallistumis- ja päätöksentekomenetelmäksi.

Miten projektin onnistumista ja menetelmän toimivuutta voi arvioida, kun tehdään jotakin ensimmäistä kertaa? Mitään määrällisiä tavoitteita tai mittareita ei nimittäin määritelty etukäteen. Yhden arviointikehikon antavat kuitenkin ne tekijät, jotka suunnitteluvaiheessa tunnistettiin menetelmän, Osallistavan sosiaaliturvan kokeilun ja Me-talo-projektin yhteisiksi nimittäjiksi: syrjäytymisen ehkäisy, osallisuus ja matalan kynnyksen osallistuminen.

Noin 100 innostunutta osallistujaa, 34 kysymystä ja yli 1 000 vastausta vastaavat vähintään kohtalaisesti matalan kynnyksen osallistumisen tavoitteisiin.

Prosessin osallistujien osallisuuden kokemuksesta kertoo jotain havainto, jonka eräs osallistuja esitti ydinryhmän tapaamisessa. Kun palautekeskustelussa esitettiin huoli moninkertaisen vastaamisen riskistä, yksi osallistuja kertoi tarkkailleensa ihmisten käyttäytymistä ja havainneensa, että he todella miettivät huolella vastaustaan ja jopa keskustelivat kaverinsa kanssa kysymyksistä ennen vastaamista. Aina-kin siis yhdessä puheenvuorossa osallistujien nähtiin suhtautuvan vastaamiseen niin vakavasti, että mahdollisia väärinkäytöksiä ei pidetty todellisena riskinä. Laajemmin tulkittuna havainnon voisi nähdä kertovan yhteisöllisyyden ja vertaisuuden kokemuksesta. Tarkoituksensa mukaisesti menetelmä sai osallistujat kokemaan olevansa samalla viivalla ja olevansa yhteisön tasa-arvoisia jäseniä sekä noudattamaan yhteisiä sääntöjä.

Prosessin myötä alueen eri toimijoiden välille on syntynyt uusia yhteyksiä. Mielipiteiden tulkinnan pohjalta eri toimijat ovat sopineet käytännön toimenpiteistä heti vuoden alusta alkaen. Esimerkiksi Multisillan lähiöyhdistys ja Multisillan nuorisokeskus ovat suunnitelleet lauluiltoja, bingoa, laskiaistapahtumaa, ystävänäpäiväkahvilaa, Multisilta-päivää ja äitienpäiväpiknikkiä.

Syrjäytymisen ehkäisyn osalta lienee mahdotonta arvioida luotettavasti, minkälaisia vaikutuksia yksittäisellä osallistumisprosessilla on ollut. Yksittäisen prosessin arviointi lienee niin ikään toissijaista, sillä syrjäytyminen on syytä nähdä rakenteellisena ongelmana. Siten myös syrjäytymisen ehkäisykeinojen tulee olla pitkäjänteisiä ja rakenteisiin pureutuvia. Syrjäytymisen ehkäisyn arviointi on paljon olennaisempaa, kun arvioidaan menetelmän vakiinnuttamisen mahdollisia hyötyjä. Sen vuoksi seuraavaksi tarkastellaan sitä logiikkaa, jolla menetelmän vakiinnuttaminen voisi vaikuttaa syrjäytymisen ehkäisyyn kestäväällä tavalla.

Menetelmän tämänkertainen toteutus oli luonteeltaan lyhytkestoinen, yhteen tapahtumaan ja jatkotyöpajaan sidottu prosessi. Laajemman vaikuttavuuden tavoittelu edellyttäisi menetelmän järjestelmällisempää hyödyntämistä. Aineiston keruun kesto voisi olla useita kuukausia tai jatkuvaa. Tulkintatyöpajoja voisi olla myös useita, eri ajankohtina ja ehkä eri teemojen mukaisesti. Viestintää ja työpajoja voisi järjestää yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Osallistuja- ja vastausmäärät voisivat kasvaa näin huomattavasti.

Kuitenkaan, riippumatta siitä, kuinka kattavasti erilaisia kaikille avoimia tilaisuuksia järjestettäisiin, eivät ne todennäköisesti olisi kuitenkaan kaikkien saavutettavissa. Fyysiseen osallistumiseen perustuvat tilaisuudet ovat aina sidoksissa aikaan ja paikkaan eivätkä siksi koskaan sovi kaikille kiinnostuneille. Avoimiin osallistumismuotoihin voi lisäksi liittyä myös muita kynnyksiä. Esteitä voivat olla esimerkiksi puutteellinen luottamus omiin vaikuttamistaitoihin, konfliktien pelko, yleinen epäluottamus järjestelmää kohtaan ja se, ettei koeta mielekkääksi käyttää aikaa tällaisiin tilaisuuksiin.

Avannon Osallistavan sosiaaliturvan kokeilulle tekemän tarjouksen mukaan ”menetelmä täydentää kasvokkaista osallistumista tuomalla kuuluviin myös niiden äänen, jotka eivät osallistu tai tule paikalle, syystä tai toisesta”. Ajan ja paikan rajoitteista irroittautuminen tarkoittaa käytännössä informaatioteknologian hyödyntämistä.

Perinteisiä kasvokkaisia tapahtumia ei pidä unohtaa, vaan niitä pitää tukea mahdollistamalla helppo ja turvallinen mielipiteiden esittäminen verkossa. Ensinnäkin verkko-osallistumisen ansiosta kukin voi itse valita ajan ja paikan, jotka hänelle parhaiten sopivat. Toiseksi se tarjoaa turvallisen ympäristön, jossa oma osallistuminen ei riipu esimerkiksi kyvystä esiintyä vakuuttavasti tuntemattomien ihmisten edessä. Kolmanneksi verkko-osallistumiseen ei tarvitse varata tunteja aikaa, vaan sitä voi hallita tilanteen mukaan.

Sisältöjen määrittelyn eli kysymysten asettamisen ei silti verkko-osallistumisessa pidä tapahtua mielipidekyselyjen tapaan ulkopuolelta tai ”ylhäältä alas”. Sen sijaan myönteiset kokemukset kansalaisaloiteinstituutiosta toimivat tässä esimerkin näyttäjänä. Erilaiset yksilölliset tarpeet voi huomioida parhaiten yhdistämällä avoimiin osallistumistilaisuuksiin sellaiset verkkotyökalut, jotka mahdollistavat hyvin matalalla kynnyksellä mielipiteen ilmaisun itselle tärkeistä asioista. Periaatteena pitäisi olla, että sisällöntuotanto lähtee ”tyhjältä pöydältä” asukkaista itsestään, ja hallinto vastaa alustan ylläpitämisestä.

Osallistumiskokonaisuus muodostuisi siis kaikille avoimista työpajoista ja keskustelutilaisuuksista, jotka yhdistyvät saumattomasti verkkoprosessiin, jossa tapahtuu rinnakkain keskustelu samoista aiheista. Aukkaiden arvoja ja mielipiteitä voidaan kerätä sekä kasvokkaisissa tapahtumissa että verkossa. Oma vielä avoin kysymyksensä kuitenkin on, miten nämä prosessit yhdistetään käytännössä. Nykyaikainen informaatioteknologia tarjoaa siihen erilaisia vaihtoehtoja sovellettavaksi, mutta valmiita ratkaisuja ei vielä ole. Hallinnon rooli on fasilitoida osallistumisprosesseja. Viranhaltijoiden vastuulla on, että osallistuivat asukkaat sitten verkossa anonyymisti tai tapahtumissa paikan päällä, kaikki tulevat kohdelluksi tasa-arvoisesti.

Matalan kynnyksen verkko-osallistumiselta voidaan odottaa selvästi suurempia osallistujamääriä kuin kasvokkaiselta osallistumiselta. Toisaalta kasvokkainen osallistuminen tuottaa onnistuessaan syvällisempää keskinäistä vuorovaikutusta. Niinpä menetelmät täydentävät toisiaan. "Klikkausdemokratialla" eli keräämällä asukkaiden arvoja tai mielipiteitä verkossa voidaan alueellisesti tavoittaa huomattava osuus kaikista mahdollisista asukkaista, kunhan vain viestintää tehdään yhteisöllisesti ja osallistavasti. Korkean edustavuuden arvodata-aineisto antaa sen tulkitsijoille päätöksenteon suuntaviivat ja mandaatin.

Hallinnolla on tärkeä rooli tehtyjen päätösten ja niiden toimeenpanon viestimisessä takaisin asukkaille. Päätösten yhteyteen tulee yksityiskohtaisesti kirjoittaa auki, mihin asukkaiden mielipiteisiin ne perustuvat. Jos hallinto onnistuu viestimään asukkaille mielipiteiden ja päätösten yhteyden, asukkaat huomaavat mielipiteidensä vaikuttaneen, mikä on omiaan vahvistamaan osallisuuden kokemusta.

Kun eri asemassa olevat ihmiset huomaavat heidän mielipiteidensä vaikuttavan arvolähtöisessä, datan ohjaamassa päätöksentekomenetelmässä yhtä paljon kuin muidenkin, kokemus voi vaikuttaa erityisen myönteisesti sellaisiin ihmisiin, jotka ovat muita vähemmän kiinnittyneet yhteiskuntaan. Jos päätöksenteko sidotaan vakituisesti ja kattavasti ihmisten arvoihin, se voi olla omiaan ehkäisemään yhteisistä asioista syrjäytymistä.

3.1 Suositukset

Jotta prosessi voitaisiin viedä loppuun menestyksekkäästi, Osallistavan sosiaaliturvan kokeilun ja Me-talo-projektin kannattaa viestiä kaiken prosessista seuranneen toiminnan ja päätösten yhteydessä Meidän mielipiteestä niiden perustana. Se, kokevatko alueen asukkaat heidän osallistumiseen käyttämällään ajalla ja vaivalla olleen merkitystä, riippuu siitä, kuinka prosessin järjestäjät onnistuvat viestimään tämän yhteyden.

Jotta kaikilla olisi mahdollisuus kokea osallisuutta yhteisiin asioihin, ei riitä, että kaupunki tarjoaa pelkästään avoimia tai perinteisiä osallistumismahdollisuuksia. Osallistumistapojen tulee toimia kaikissa erilaisissa asemassa oleville henkilöille. Sen vuoksi osallistumismenetelmien kehittämisessä tulee kiinnittää huomiota siihen,

että kokemuksellista ja näkemyksellistä tietoa saadaan kerättyä kaikilta asianosaisilta, eikä vain niiltä, jotka ovat kykenevimpiä ilmaisemaan omat mielipiteensä.

Pelkästään analogisena eli paperilla yhdessä fyysisessä tilassa toteutettuna menetelmän skaalautuvuuden rajat tulevat nopeasti vastaan. Perinteinen formaatti toimii kuitenkin varmasti ja selittää itse itsensä nopeasti uusille osallistujille. Sen vuoksi kannattaa alkaa tutkia digitaalisen ja reaali maailman prosessien yhdistämisen mahdollisuuksia. Ketterällä ohjelmistokehityksellä voisi päästä nopeastikin kokeilemaan menetelmää digitaalisesti.

Menetelmän soveltamista kannattaa jatkaa samalla alueella, koska kohtalainen määrä alueen asukkaita on saanut jo ainakin ensikosketuksen menetelmään ja pieni parinkymmenen hengen joukko on ollut mukana tiiviimmin. Tulevat prosessit kannattaa kiinnittää alueen pitkäjänteiseen suunnitteluun ja kehittämiseen.

Liite 1 Kysymys- ja vastausaineisto

#	Kysymys	Kyllä	Ei
1.	Voisiko kiinteistön kunnostusta suunnitella niin, että kiinteistöön tulisi kampaamolle tilat?	30	5
2.	Onko Multisillankatu 2:n kiinteistö sinulle tärkeä?	36	6
3.	Onko Multisillankatu 2 sinulle merkityksellinen vapaa-ajan viettopaikka?	27	8
4.	Olisiko mahdollista järjestää aikuisille jumppaa?	32	5
5.	Olisiko mahdollista saada kiinteistölle siistimpi ulkonäkö?	42	0
6.	Pitäisikö alueella toimia aktiivinen lähiöyhdistys?	35	1
7.	Voisiko kiinteistöön palauttaa pankkiautomaatin?	36	6
8.	Haluatko osallistua kiinteistön tulevaan remonttiin?	22	17
9.	Olisiko alueella tarvetta kahvilalle?	37	7
10.	Pitäisikö salista tehdä liikuntasali?	35	22
11.	Tarvitaanko alueelle piirustuskerho?	20	3
12.	Onko Multisillan "huono" maine ansaittu?	12	37
13.	Olisiko halukkuutta aikuisten biljardin peluulle/turnaukselle/pelivuoroille, täällä tiloissa. PS (Kapakkaan kun ei kiinnosta mennä)	11	8
14.	Tarvitaanko parempi ilmastointi?	16	1
15.	Haluaisitko, että täällä pidettäisiin leffailtaa aikuisille?	11	19
16.	Onko hyvä että nuorisotilan vieressä on baari?	3	28
17.	Voisiko täällä toimia tavaroiden vaihtoilta?	21	5
18.	Pitäisikö baarista tehdä kahvila-ravintola a-oikeuksin?	20	4
19.	Pitäisikö päätybaarin seinästä tehdä graffitiseinän?	18	8
20.	Pitäisikö nuorisotilalla olla enemmän ulkoleikkejä?	11	3
21.	Koetko Multisillankatu 2 kiinteistön ympäristön turvalliseksi?	18	8
22.	Pitäisikö koko rakennus uusia?	11	11
23.	Pitäisikö rakennusta laajentaa ja rakentaa lisäsiipi?	18	4
24.	Olisiko alueella tarvetta Postin toimi/noutopisteelle?	27	6
25.	Pitäisikö etupihan asfaltointi kunnostaa?	20	1
26.	Pitäisikö Baarin & kampaamon tilalle tehdä kahvila ja joku muu tila?	24	5
27.	Pitäisikö kioskillalla olla enemmän tuotteita?	29	5
28.	Pitäisikö Multisillan kenttä herättää uudelleen henkiin?	30	4
29.	Pitäisikö Multisillan klubin ohjelmaan lisätä spray-maalaus?	21	0
30.	Pitäisikö hyvinä säinä uloskin järjestää ohjelmaa?	21	2
31.	Pitäisikö klubin takapihalla olla esim. keinut ja liukumäki?	17	2

32.	Pitäisikö klubin discoja järjestää enemmän?	12	4
33.	Olisiko hyvä, jos klubilla olisi mahdollisuus tehdä mm. omia lyhyitä näytelmiä?	16	1
34.	Trampoliini, liukumäki ja kiipeilyteline? Tykkäättekö niistä?	10	3
	Yhteensä	755	249
	KAIKKI YHTEENSÄ	1004	

Aineiston kuvailu

Kysymyksiä 34.

Kyllä-vastauksia 755, Ei-vastauksia 249, yhteensä 1 004 vastausta.

Kickoff-päivän aikana vastauksia annettiin 874. Tätä seuraavan noin kahden viikon aikana, ennen purkutilaisuutta, vastauksia annettiin 130.

Kysymystä kohti keskimäärin 30 vastausta, joista Kyllä-vastauksia keskimäärin 22, ei-vastauksia keskimäärin 7.

Eniten vastauksia yhteen kysymykseen: 57 (Kysymys 10. Pitäisikö salista tehdä liikuntasali?).

Vähiten vastauksia yhteen kysymykseen: 13 (Kysymys 34. Trampoliini, liukumäki ja kiipeilyteline? Tykkäättekö niistä?).

Kyllä-vastaukset olivat enemmistössä 31 kysymyksessä, ei-vastaukset 3 kysymyksessä. Vain yhden kysymyksen vastaukset jakaantuivat tasan kyllä- ja ei-vastausten suhteen.

Koska suurin osa vastauksista annettiin Kickoff-päivässä ja tapahtuman vierailijat osallistuivat kukin omalla aikataulullaan, ensin esitetyt kysymykset saivat enemmän huomiota ja siten vastauksia kuin myöhemmin esitetyt kysymykset.

Osallistujien määrää ei laskettu, mutta heitä oli arviolta noin 100.

Pienen kohdennettuun otantaan perustuvan kyselyn mukaan nuorin osallistujista oli 6-vuotias ja vanhin 72-vuotias. Valtaosa edusti suomenkielistä kantaväestöä. Muutama osallistuja puhui muuta kuin suomea tai oli todennäköisesti maahanmuuttaja-taustainen.

Liite 2 Ryhmien muistiinpanot tulkinnasta

Suuret linjat

Ryhmä 1

1. Graffitiseinä ja muraali olivat usein pyydettyjä ja kysytyjä, ja ne saivat paljon kannatusta.
 - Nämä ovat halpoja ja helppoja tuottaa, ja ne vastaavat kysyntään ja pyyntöihin.
 - Kiinteät rakenteet olisivat valmiina, mutta tämä voidaan toteuttaa myös pystyttämällä erillinen vaneriseinä. Tarvitaan hyvä jätehuolto, jotta saadaan metallipurkit yms. talteen.
 - Vastaa myös haluun korjata kiinteistöä ja kohentaa sen ilmettä.
 - Tämä voisi toimia ns. paikallisnähtävyytenä, joka on helppo tunnistaa. "Se joka näkyy bussista, kun ajaa ohi."
 - Yhtenä ideana esitettiin, että ammattitaiteilija voisi tulla tekemään muraalin, ja vieressä olisi tee-se-itse-tila.
 - Voidaan toteuttaa myös talkoina.
 - Vastaa myös luovan toiminnan tarpeeseen.
2. Liikuntamahdollisuuksia -ja palveluita pyydettiin useasti.
 - Liikuntapalveluita voisi järjestää joku kolmas osapuoli. Tämä ohjaisi ajoittain liikuntatunteja tai vastaavia.
 - Alueella on järjestetty senioriliikuntaa, jossa on ollut 6-12 kävijää.
 - Vaatii vielä paljon suunnittelemista ja valmistelua.
3. Alueelle toivottiin aktiivista lähiöyhdistystä.
 - Senioriliikunta on lähiöyhdistyksen järjestämää toimintaa.
 - "Hyvät ja huonot uutiset" -seniorikerhotoimintaa MSK7:ssa – sielläkin käy 10-20 henkeä.
 - Yhdistystoiminta on tällä hetkellä rajoittunut Multitupaan Multisillankatu 5:een. Jäseniä on alle 20, eikä lähiöyhdistykseen tunnuta saavan väkeä "liity lähiöyhdistykseen" -mainoksella.
 - Yritetään aktivoita lähiöyhdistystä ja saada se mukaan alueen tapahtumiin. Lähiöyhdistyksen puheenjohtaja keskusteleesi asiasta tarkemmin nuorisopalveluiden kanssa.
 - Lähiöyhdistys järjestää ensi tammikuusta alkaen yhteislauluiltoja Multisillankatu 2:ssa.
 - Myös aikuisten toimintaa pyydettiin; yksi vaihtoehto voisi olla lauluohjelma.

Ryhmä 2

1. Kiinteistön ulkonäön toivottiin olevan houkuttelevampi.
2. Alueelle ja nuorisokeskuksen tilaan toivottiin monipuolisempaa toimintaa (kahvila, kampaamo, posti, pankkiautomaatti, ulkotilojen hyödyntäminen).
3. Alueen turvallisuutta toivottiin parannettavan.

Keskustelua teemoista "kiinteistö" ja "ulkotilat":

Todettiin, että keskustelu laajennuksesta ja lisäsiivestä on turhaa.

- Seurakunta omistaa koko talosta 25 %. Ei ole todennäköistä, että muutosta tehdään.
- Ei varmuutta siitä, onko seurakunnalla paikka hallituksessa.
- Mitkä ovat aluesuunnittelun aiheet? Tiedetään, että kaavoitus- ja muita suunnitelmia on.

Tulkintaa aineiston pohjalta:

- Kysymys nro 23. lisäsiivestä: voidaanko tulkita, että alueelle halutaan lisää yhteisiä tiloja?
- Monipuolisempia palveluita ja toimintaa kaivataan.
- Datassa on esitetty rakentamista, mutta vähemmän tilojen uudelleen käyttämistä.
- Mietittiin reunaehtoja ja ehdotuksia sekä kohteita alueen turvallisuuden parantamiselle: kaupungin tontti, puun kaataminen, suojatie, valaistus, parkkipaikka.
- Pohdittiin, pitäisikö poliisilta pyytää alueen rikostilastoa.
- Käytiin keskustelua "päätybaarista": Onko tila oikeasti vapaana? Mikä on omistajan rooli – onko riittävän hyvät vuokrasopimukset, niin ettei ole pontta tilan vuokraamiseen edelleen?
- Remontista – rakennusta kuvattiin rumaksi: Mitä voi tehdä 25 %:lla osakkeista, mitkä asiat puolestaan ovat koko kiinteistön asioita? Ikkunanpesu, maalaaminen, muraalit, graffitit.

Yhteenveto:

- Arvoprofiilissa tulevat esiin samat asiat kuin valmistelussa: alueelle toivotaan lisää palveluita.
- Aineiston perusteella ei vielä tiedetä, millaista remonttia sisälle kaivataan.
- Seuraavaksi tulee ottaa kantaa vastuukysymyksiin ja käytännön toimintaan.

Erimielisyydet

Ryhmä 1

1. Kysymys 8, "Haluatko osallistua kiinteistön tulevaan remonttiin?", oli saanut yhtä paljon kyllä- ja ei-ääniä.
 - Tätä pidettiin ristiriitaisena kiinteistön tulevaisuuden kannalta.
 - Osa oli myös sitä mieltä, että asia on positiivinen. Katsottiin, ettei kaikkien tarvitse osallistua remonttiin ja että jo parikymmentä vapaaehtoista on hyvä saavutus.
2. Aikuisille tarkoitettua toiminnasta nousi monta kysymystä (kysymykset 13, 15, 17), mutta ne olivat jakaneet selvästi mielipiteitä.
 - Tästä nousi esille ajatus, että nuoret ehkä pelkäävät nuorisotilojen menettämistä ja ovat antaneet äänensä kuulua.

Ryhmä 2

1. Äänet jakautuivat selkeästi vain kysymyksessä siitä, voisiko vastaaja osallistua myös tulevaan remontointiin. Todettiin, että jos puolet vastaajista (noin 20 henkilöä) haluaa osallistua siihen, määrä on jo hyvä.

Kolme pientä ehdotusta

Ryhmä 1

1. Multsun Klubille toivottiin luovaa toimintaa ja erityisesti piirustuskerhoa.
 - Nuorisopalvelut järjestävät ensi tammikuusta alkaen kuvataidekerhoa Multsun Klubilla.
2. Myös diskot saivat paljon kannatusta.
 - Nuorisopalvelut tarttuvat tähänkin – ne ovat suunnitelleet ensi vuodelle jo ainakin kaksi diskkoa järjestettäväksi.
3. Lähiöyhdistys järjestää ensi tammikuusta alkaen yhteislauluittoja.
 - Tämä lisää yhdistyksen aktiivisuutta sekä tarjoaa toimintaa myös lapsille, aikuisille ja ikäihmisille.

Ryhmä 2

- Klubilaisille toivottiin ulkotoimintaa.
- Klubin kioskin tarjontaa tulisi monipuolistaa.
- Nuorisokeskuksen tiloissa voisi järjestää kahvilapäivän.

TAMPEREEN KAUPUNKI